

Notat

Kommenteret høringsoversigt vedrørende forslag til lov om ændring af universitsloven (Nye rammer for universiteternes internationale samarbejder m.v.)

Universitets- og Bygningsstyrelsen har den 13. november 2009 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring blandt relevante institutioner, organisationer og myndigheder. Herudover har høringen været offentliggjort på Universitets- og Bygningsstyrelsens hjemmeside og på Høringsportalen.

Ved høringsfristens udløb den 14. december 2009 var der indkommet 13 høringssvar. Efter fristens udløb er der yderligere indkommet to høringssvar.

Den 7. december 2009 blev der udsendt supplerende forslag til ændring af universitsloven i høring. Ved høringsfristens udløb den 4. januar 2010 var der indkommet 12 høringssvar.

I dette notat er der givet et kort resumé af de væsentligste bemærkninger til lovforslaget. Afslutningsvis er der desuden redegjort for de ændringer, der er foretaget i lovforslaget på baggrund af høringen.

Bemærkninger til lovforslaget

I hovedparten af høringssvarene findes det glædeligt, at ændringerne medfører, at danske universiteters muligheder for at deltage i internationalt uddannelsessamarbejde forbedres. Dog findes det beklageligt, at der ikke sker en generel regelsænering på internationaliseringsområdet, således at dette område fremmes.

Erasmus Mundus

Danske Universiteter og FUHU ønsker, at de nye regler skal give mulighed for at tilbyde joint degrees.

Ministeren oplyser, at de danske universiteter skal tildele de engelsksprogede betegnelser Master of Arts (MA) og Master of Science (MSc) efterfulgt af en fagbetegnelse på engelsk. Hvis de danske universiteter aftaler med de deltagende udenlandske universiteter, at de tildeler den samme betegnelse, får den studerende en såkaldt fællesgrad (joint degree).

Danske Universiteter finder det uklart, om Erasmus Mundus-masteruddannelser er omfattet af de nye regler om Erasmus Mundus.

4. februar 2010

Universitets- og Bygningsstyrelsen

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3395 1200
Telefax 3395 1300
E-post ubst@ubst.dk
Netsted www.ubst.dk
CVR-nr. 2090 5808

Sagsnr. 09-074606
Dok nr. 1220127
Side 1/2

Ministeren oplyser, at hverken den politiske aftale eller udlandsstipendieordningen omfatter masteruddannelser. Masteruddannelserne skal derfor fortsat følge de gældende regler om parallelforløb og fællesuddannelser, herunder kravet om gensidig udveksling.

Danske Universiteter og Aarhus Universitet foreslår, at uddannelser, der fortsat er godkendt af EU-Kommissionen som Erasmus Mundus-uddannelser, men ikke længere modtager EU-støtte, også omfattes af de nye regler (Erasmus Mundus Brand Name (EMBN)).

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet om ændringer på baggrund af høringen nederst.

Roskilde Universitet spørger, om danske studerende, der ikke er SU-berettiget, kan optages på en Erasmus Mundus-uddannelse og selv betale for deres uddannelse. *Danske Studerendes Fællesråd* påpeger også problemet med danske studerende, der ikke har flere SU-klip, og ønsker at sikre, at alle danske statsborgere har lige muligheder.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 2/2

Ministeren oplyser, at det efter den politiske aftale forventes, at alle danske statsborgere, der ønsker at blive optaget på et dansk universitet for at gennemføre en Erasmus Mundus-kandidatuddannelse, vil kunne få finansieret eventuelle studieudgifter i udlandet med udlandsstipendier eller på anden måde, for eksempel via legater fra fonde.

Danske Universiteter og FUHU anbefaler, at en ny akkreditering kun bør være et krav i de tilfælde, hvor en Erasmus Mundus-uddannelse ikke bygger på en eksisterende uddannelse.

Danske Universiteter understreger behovet for, at regelsættet, herunder de myndigheder der skal udmøntes i bekendtgørelsen, træder i kraft i god tid inden sommeren 2010 af hensyn til konsortierne og studiestart.

Ministeren oplyser, at EU har godkendt ti kandidatuddannelser med deltagelse af danske universiteter til at modtage tilskud i studieåret 2010/2011. Der vil ikke blive stillet krav om, at de skal kvalitetssikres, herunder akkrediteres, før de kan godkendes efter de nye regler, idet de er godkendt og kvalitetssikret efter de hidtil gældende regler. Nye Erasmus Mundus-kandidatuddannelser skal akkrediteres og godkendes forud for ansøgning om EU-godkendelse efter reglerne i dette lovforslag. Der er derfor ikke behov for eventuelle overgangsregler vedrørende kravet om kvalitetssikring, herunder akkreditering.

Danske Universiteter anfører, at akkrediteringskriteriet om arbejdsmarkedsrelevans bør gælde det globale arbejdsmarked.

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet om ændringer på baggrund af høringen nederst.

Udlagt undervisning

Universiteterne finder, at konstruktionen med at koble 'udlagt undervisning' til de gældende regler er med til at gøre regelsættet endnu mere kompliceret, end det allerede er.

Syddansk Universitet foreslår, at "Universitet" i stk. 5 ændres til "uddannelsesinstitutioner med undervisning på universitetsniveau".

Danske Studerendes Fællesråd mener, at der bør tages højde for, at visse studerende, f.eks. studerende, der har eller får børn i løbet af studietiden, ikke vil have mulighed for at deltage i udlagt undervisning.

Ministeren oplyser, at forslagene imødekommes, jf. afsnittet om ændringer på baggrund af høringen nederst.

Nye modeller for ph.d.-uddannelse

Aarhus Universitet og DEA finder, at universitetslovens regler om deltagerbetaling for studerende fra lande uden for EU/EØS fraviges ved sideløbende indskrivning på en ph.d.-uddannelse for dermed at tiltrække studerende fra f.eks. Kina, USA og Indien.

Ministeren oplyser, at friplads- og stipendiebekendtgørelsen giver universiteterne mulighed for at tildele dygtige studerende fra lande uden for EU/EØS friplads på bachelor- og kandidatuddannelser. Der kan allerede tildeles fripladser til kandidatstuderende, der sideløbende er indskrevet på ph.d.-uddannelsen.

Aarhus Universitet finder, at friplads- og stipendiebekendtgørelsens regler, om at der maksimalt kan gives friplads i 24 måneder for kandidatstuderende, bør ændres, da indskrivningen på en kandidatuddannelse på en 3+5-ordning typisk vil strække sig over en længere periode end 24 måneder.

Ministeren oplyser, at i en 3+5-ordning udgør kandidatuddannelsen samlet set to år og ph.d.-uddannelsen tre år. Som følge af at den studerende de første tre år af den fem-årige periode vil være sideløbende indskrevet på en kandidat- og ph.d.-uddannelse, er der ikke tale om fuldtidsindskrivning på kandidatuddannelsen. Derfor kan indskrivningsperioden strække sig over mere end 24 måneder.

Københavns Universitet og Syddansk Universitet finder, at der bør gives mulighed for, at universiteterne kan udbyde fælles ph.d.-grader (joint degrees).

Ministeren oplyser, at tildeling af joint degrees på ph.d.-området ikke reguleres i forslaget, men er en aftalemulighed for universiteterne. Det forudsættes dog, at det udenlandske universitet vil anerkende et eksamensbevis, der lever op til de danske regler.

Aarhus Universitet anfører, at universiteterne har behov for at kunne udstede såvel dobbelt- som multiple grader, idet der i samarbejde om ph.d.-uddannelsen under Erasmus Mundus stilles krav om deltagelse af minimum tre universiteter fra tre forskellige EU-lande.

Ministeren oplyser, at de danske universiteter vil kunne udstede et dansk ph.d.-eksamensbevis til studerende fra udenlandske universiteter, som har gennemført studieophold ved et dansk universitet som led i et internationalt forsknings- og uddannelsessamarbejde med et eller flere universiteter. Denne mulighed er ikke begrænset til samarbejdsaftaler, som kun inkluderer to universiteter.

Roskilde Universitet bemærker, at det er uklart, hvordan reglerne om kandidatbonus skal håndteres i forhold til studerende, der er indskrevet sideløbende på en kandidat- og ph.d.-uddannelse.

Ministeren oplyser, at bemærkningerne revideres, jf. afsnittet om ændringer på baggrund af høringen nederst.

DJØF finder det ikke hensigtsmæssigt, at adgangskravene til ph.d.-uddannelsen sænkes ved indførelsen af sideløbende indskrivning på kandidat- og ph.d.-uddannelsen.

Ministeren oplyser, at adgangskravene til ph.d.-uddannelsen ikke ændres, når studerende på 4+4 og 3+5-ordningen indskrives på baggrund af deres bacheloruddannelse. Dette skyldes, at de studerende på disse ordninger skal have opnået en kandidatgrad, før de kan afslutte deres ph.d.-uddannelse. De studerende vil typisk opnå deres kandidatgrad efter tre års sideløbende indskrivning på en kandidat- og en ph.d.-uddannelse.

Koordinationsudvalget for Forskning gør opmærksom på, at der stadig kan stilles krav om en fuldført kandidatgrad ved tildeling af ph.d.-midler fra råd og fonde, herunder for optagelse på ErhvervsPhD-ordningen.

Ministeren oplyser, at universiteterne ved opslag af ph.d.-stillinger frit kan beslutte, hvilken ph.d.-ordning de vil benytte. Således kan råd og fonde fortsat vælge at yde tilskud til ph.d.-forløb efter 3+2+3-ordningen og dermed stille krav om fuldført kandidatuddannelse inden starten på ph.d.-uddannelsen. Sideløbende indskrivning på kandidat- og ph.d.-uddannelsen bliver en mulighed, men er ikke et krav.

Danske Studerendes Fællesråd pointerer, at studerende, som optages sideløbende på en kandidat- og ph.d.-uddannelse, skal have mulighed for at afslutte kandidatuddannelsen, selv om ph.d.-uddannelsen ikke færdiggøres. Det anføres endvidere, at der fortsat bør være mulighed for at blive optaget på det almindelige ph.d.-forløb (3+2+3).

Ministeren oplyser, at studerende, som indskrives sideløbende på kandidat- og ph.d.-uddannelsen, skal gennemføre både kandidat- og ph.d.-uddannelsen. Som nævnt ovenfor er sideløbende indskrivning en mulighed og ikke et krav.

Bedømmelse ved klage

Danske Studerendes Fællesråd påpeger, at såfremt forslaget gennemføres, bør det sikres, at studerende, der tildes en lavere karakter efter behandlingen af klagen, får mulighed for partshøring.

Ministeren oplyser, at de almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder undersøgelsesprincippet, adgang til at fremføre nye påstande over for en klageinstans og begrundelseskravet, vil finde anvendelse.

Beskyttelse af brugen af betegnelsen universitet

Københavns Universitet anfører, at det i lovbemærkningerne bør overvejes, om forslaget kan have ekspropriativ karakter, men anfører samtidig, at det er tvivlsomt, om dette er tilfældet.

Københavns Universitet anfører endvidere, at beskyttelsens omfang ikke fremgår direkte af lovteksten, men først fremgår af bemærkningerne, og der foreslås derfor en tilføjelse til lovteksten.

Ministeren oplyser, at forslagene imødekommes, jf. afsnittet om ændringer på baggrund af høringen nederst.

Københavns Universitet anfører, at det i bemærkningerne ikke er overvejet, hvordan fremtidige ansøgninger om erhvervelse af kendetegnsret til betegnelser, som indeholder ordbestanddelen ”universitet”, vil skulle håndteres.

Ministeren oplyser, at forbuddet alene er et markedsføringskrav. Der er ikke tale om forbud mod virksomheder, der har til formål at udstede uddannelsesdiplomer, eller på anden vis regulering af uddannelsesvirksomheder, der eksempelvis udbyder ikke akkrediterede uddannelser m.v. Disse kan fortsat udbyde undervisningsydelser, men under et andet navn. *Ministeren* vil forestå håndhævelsen af forbuddet om nødvendigt gennem fagedforbud, tvangsbøder e.l. efter de almindelige regler i retsplejeloven herom.

Lovforslaget er på baggrund af høringen revideret således:

- Uddannelser, der er tildelt et ”Erasmus Mundus Brand Name (EMBN)”, er også omfattet af forslaget.
- Det præciseres i bemærkningerne, at arbejdsmarkedsrelevans, for så vidt angår Erasmus Mundus-kandidatuddannelser, bør omfatte såvel det globale som det danske arbejdsmarked.
- For at tydeliggøre, at udlagt undervisning ikke er en fællesuddannelse, er lovteksten revideret, sådan at forslaget til universitetslovens § 3, stk. 5, 1. pkt., vedrører fællesuddannelse, og 2. pkt. vedrører udlagt undervisning.
- Det præciseres i bemærkningerne, at udlagt undervisning også kan finde sted på uddannelsesinstitutioner med undervisning på universitetsniveau.
- Af bemærkningerne om udlagt undervisning fremgår det nu, at der vil være en dispensationsmulighed for studerendes deltagelse i udlagt undervisning på grund af sygdom og lignende.
- Bemærkningerne til ph.d.-bestemmelsen præciseres, så det fremgår, at der ikke gives kandidatbonus til studerende, som indskrives sideløbende på kan-

didat- og ph.d.-uddannelsen, og som afslutter kandidatuddannelsen efter 3 års indskrivning.

- Lovteksten om beskyttelse af brugen af betegnelsen universitet revideres.
- Bemærkningerne om beskyttelse af brugen af betegnelsen universitet suppleres med en beskrivelse af overvejelser om, hvorvidt forslaget kan have eksklusiv karakter.